Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr Z21-049022

Portefeuillehouder wethouder drs. W.B. Alink-Scheltema

Datum B&W-besluit 23 november 2021

Afdeling

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
A. van der Poel

Voor de vergadering van raad d.d.
27 januari 2022

Behandelen in de raadscommissie Ruimte en Economie
op 11 januari 2022

Onderwerp:

Warmtevisie Aalsmeer

Gevraagd besluit

De warmtevisie Aalsmeer en de bijbehorende nota van beantwoording en wijzigingen vast te stellen.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Gemeente Aalsmeer wil in 2040 onafhankelijk zijn van fossiele brandstoffen. De gemeentelijke organisatie en dienstverlening streeft er vanuit de voorbeeldfunctie naar om in 2030 fossielonafhankelijk te zijn. De transitie richting een fossielonafhankelijke gemeente bestaat uit verschillende opgaven. Voor de gebouwde omgeving zijn dit het verduurzamen van onze elektriciteitsvoorziening en het verduurzamen van de warmtevoorziening.

Ongeveer de helft van de CO2-uitstoot van de gebouwde omgeving wordt veroorzaakt door gebruik van aardgas voor verwarming, warm water en om te koken. Voor het behalen van de CO2-reductiedoelstellingen is dus een transitie noodzakelijk naar een gebouwde omgeving zonder aardgas. Dit wordt de warmtetransitie genoemd.

Om fossielonafhankelijk te worden is de transitie naar een aardgasvrije gebouwde omgeving essentieel. Aardgasvrij houdt in dat voor het verwarmen van gebouwen, koken en warm water geen aardgas meer wordt gebruikt. Daarmee staat de gemeente Aalsmeer voor de opgave om in minder dan 20 jaar ongeveer 26.000 woningen en utiliteiten van het aardgas af te helpen.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Om de transitie naar een fossielonafhankelijke gemeente in gang te zetten is de warmtevisie Aalsmeer ontwikkeld. De warmtevisie Aalsmeer geeft richting aan de wijze waarop gemeente Aalsmeer toewerkt naar een duurzame warmtevoorziening van de gebouwde omgeving. De warmtevisie Aalsmeer geeft daarbij onder andere aan:

- In welke buurten welke aardgasvrije technieken kansrijk zijn;
- Welke buurten zijn geselecteerd om als eerste mee aan de slag te gaan;
- Hoeveel woningen tot 2030 kunnen worden verduurzaamd;
- Welke beleidsactiviteiten gemeente Aalsmeer voorziet om uitvoering te kunnen geven aan de warmtevisie.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 3 Economie & Duurzaamheid, thema 2.3.4. Duurzaamheid

Aanleiding

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat gemeenten een belangrijke (regie)rol krijgen in de energietransitie van de gebouwde omgeving. Ook is afgesproken dat alle gemeenten in 2021 een Transitievisie Warmte vaststellen. In Aalsmeer heet dit de warmtevisie Aalsmeer. De visie draagt bij aan het lokale doel: fossiel onafhankelijk in 2040. Ook draagt de visie bij aan de doelen uit het Klimaatakkoord om broeikasgassen in 2030 met 49% te verminderen en in 2050 met 95% (ten opzichte van 1990). Broeikasgasreductie is nodig om de opwarming van de aarde niet verder te laten oplopen dan 1,5 tot 2 ℃.

Argumenten

- Uit recent wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de aarde sneller opwarmt dan verwacht en aankoerst op een temperatuurstijging van boven de 2 graden Celsius. Geconcludeerd is dat een versnelde CO2-reductie nodig is om de temperatuur stijging onder de 2 graden Celsius te houden, het liefst onder de 1,5 graden Celsius.
- De warmtevisie Aalsmeer draagt bij aan het voorkomen van verdere opwarming van de aarde.
- Door een warmtevisie op te stellen geeft gemeente Aalsmeer uitwerking aan de lokale ambitie om in 2040 een fossielonafhankelijke gemeente te zijn, en de Rijksambitie om in 2050 95% CO2 reductie te realiseren. Daarmee voldoet gemeente Aalsmeer aan de afspraken uit het Klimaatakkoord om een Transitievisie Warmte op te stellen.
- De warmtevisie is een eerste stap op weg naar meer duidelijkheid voor de samenleving over de wijze waarop gemeente Aalsmeer de warmtetransitie ter hand neemt. Dit is van belang omdat de warmtetransitie betekent dat gebouweigenaren hun gebouwen aan gaan passen aan een duurzame en toekomstbestendige warmtevoorziening.
- De Warmtevisie is breed gedragen en ontwikkeld in afstemming met en op basis van de input van de samenleving; zowel met professionele belanghebbenden (netbeheerders, woningbouwcorporatie Eigen Haard, waterbedrijven), als met de lokale samenleving (vertegenwoordigers van inwoners en bedrijven).
- Uitvoerbaarheid en draagvlak zijn belangrijke uitgangspunten van de Warmtevisie.
- Bij de keuze van warmtetechnieken is betaalbaarheid een belangrijk uitgangspunt, zowel vanuit totale ketenkosten (nationale kosten) als de kosten voor de eindgebruikers.
- De warmtevisie kiest voor bewezen technieken die toekomstbestendig zijn. In de analyse zijn enkel betrouwbare en bewezen warmtetechnieken gekozen die op de korte en middellange termijn realiseerbaar zijn.
- Hoge temperatuur warmte, waterstof en groengas zijn (zeker tot 2030) in beperkte mate beschikbaar. We gaan verstandig om met deze schaarse warmtebronnen. Deze zetten we alleen daar in waar geen (haalbare) alternatieven zijn. De periode tot 2030 moet duidelijk maken in welke mate en tegen welke prijs hernieuwbare gassen beschikbaar zijn. De komende jaren wordt de potentie en toepasbaarheid van verschillende duurzame warmtebronnen voor Aalsmeer verder verkend.
- De warmtevisie is een levend document en wordt tenminste eens per 4 jaar geactualiseerd.
- Door te werken aan een aardgasvrije warmtevoorziening verminderen we de afhankelijkheid van de prijsontwikkeling van aardgas. De recente prijsstijgingen van aardgas en elektriciteit laten zien dat een betaalbare energievoorziening minder vanzelfsprekend is geworden. De recente prijsstijgingen hebben gevolgen voor de koopkracht van inwoners en de energielasten van bedrijven. Hierdoor neemt energiearmoede voor huishoudens met een lager inkomen naar verwachting toe. De prijsstijgingen hebben ook impact op de concurrentiepositie van energie-intensieve bedrijven zoals de tuinbouwsector.
- Het vaststellen van de Warmtevisie heeft invloed op het verbeteren van de betaalbaarheid van de transitie en is een belangrijke basis voor verdere beleidsontwikkeling bijvoorbeeld richting wijkuitvoeringsplannen. Het Rijk heeft gemeenten middelen toegezegd voor de extra taken voortkomend uit het Klimaatakkoord. Het nieuwe kabinet neemt daar een besluit over. Het is de verwachting dat gemeenten met duidelijke plannen makkelijker aanspraak kunnen maken op beschikbare middelen, denk aan Programma Aardgasvrije Wijken (PAW) en mogelijk een hogere decentrale uitkering ontvangen.

Kanttekeningen

- De huidige capaciteit en middelen zijn ontoereikend om het vereiste tempo van de warmtetransitie in relatie tot de lokale en nationale ambities te kunnen realiseren. In het Klimaatakkoord is vastgelegd dat gemeenten een belangrijke regierol krijgen om de energie- en warmtetransitie lokaal vorm te geven en uit te voeren. Daarom wordt voor Aalsmeer voorgesteld de verwachte rijksbijdrage af te wachten en na de lokale verkiezingen van 2022 een Energieagenda op te stellen. Deze Energieagenda Aalsmeer bevat de benodigde beleidsactiviteiten om uitvoering te geven aan de energie- en warmtetransitie. De tussenliggende periode wordt onder andere gebruikt om het ambitieniveau, de positionering en rol van de gemeente in de transitie te bepalen en van welke subsidies gemeente Aalsmeer gebruik kan maken om de betaalbaarheid van de warmtetransitie te verbeteren.
- Hoewel de warmtevisie breed gedragen wordt en de voorgestelde keuzes gebaseerd zijn op de uitkomsten van participatie, is er ook weerstand die onder andere tot uiting kwam op facebook ten tijde van de enquête over aardgasvrij Aalsmeer. De resultaten van die enquête zelf laten een genuanceerder beeld zien, maar er zijn duidelijk zorgen over de betaalbaarheid van de warmtetransitie, zowel bij de groep die vindt dat maatregelen tegen klimaatverandering nodig zijn, als bij de groep die daar kritisch tegen over staat. De voorgestelde keuzes in de Warmtevisie houden daarom zoveel mogelijk rekening met de zorgen over kosten.
- De warmtetransitie vraagt een stevige inzet vanuit verschillende (technische) sectoren. Dit leidt tot extra druk op de beschikbare personeelscapaciteit, wat van invloed kan zijn op de snelheid van uitvoering van de warmtevisie.

Financiën

De kosten voor het opstellen van de warmtevisie Aalsmeer zijn gedekt binnen de huidige begroting. Het tot uitvoering brengen van de warmtevisie wordt vooralsnog binnen huidige capaciteit en middelen opgepakt. Afhankelijk van inkomsten uit Klimaatakkoord en/of andere financieringsbronnen zal een Energieagenda met meer capaciteit en middelen vastgesteld kunnen worden. Na de kabinetsformatie wordt duidelijk welke financiële bijdrage het Rijk gemeenten geeft om uitvoering te geven aan de energietransitie.

Communicatie

Nadat de warmtevisie is vastgesteld door de gemeenteraad wordt de samenleving geïnformeerd over de vastgestelde warmtevisie door alle relevante documenten te publiceren op de website (www.aalsmeer.nl).
Tijdens het inspraakproces kregen inwoners de mogelijkheid om vragen te stellen. De gestelde vragen en antwoorden worden (geanonimiseerd) gepubliceerd op de www.aalsmeer.nl. Vragenstellers krijgen de gestelde vragen en antwoorden per e-mail toegestuurd. De vragen en antwoorden zijn als bijlage aan het raadsdossier toegevoegd.
De indieners van zienswijzen krijgen de 'Nota van beantwoording en wijzigingen' toegestuurd.
In samenwerking met het Regionaal Energieloket worden de uitkomsten van warmtevisie per warmtebuurt vertaald naar de advisering van inwoners. Zodoende kunnen inwoners die maatregelen willen nemen deze zoveel mogelijk afstemmen op de uitkomsten van de warmtevisie.

Procedure

De concept-warmtevisie is met de raadscommissie Ruimte & Economie besproken op 31 augustus 2021. Deze bespreking was geen aanleiding om de concept-Warmtevisie aan te passen voorafgaand aan de inspraakperiode. Ook de ontvangen schriftelijke vragen gaven hier geen aanleiding toe.
Op 21 september 2021 heeft het college de concept warmtevisie vrijgegeven voor inspraak. Alle tijdens de inspraakperiode ontvangen zienswijzen zijn verwerkt in een Nota van beantwoording en wijziging. In deze nota is aangegeven of de inspraak aanleiding was om de concept-warmtevisie aan te passen en zo ja op welke wijze dat gedaan is. Op basis van deze nota zijn de concept warmtevisie Aalsmeer en daartoe behorende bijlagen definitief gemaakt. Als de warmtevisie door de gemeenteraad is vastgesteld wordt deze gepubliceerd op de website www.aalsmeer.nl en www.overheid.nl.

Bijlagen

1 Warmtevisie Aalsmeer, Bijlage 2. CE_Delft_200326_Feitennotitie TVW Aalsmeer eindrapport, Bijlage 3 Eindgebruikerskosten voorbeeld woningen Aalsmeer, Bijlage 4 Participatie activiteiten. Bijlage 5, Nota van beantwoording en wijzigingen, Bijlage 6 Vragen en antwoorden n.a.v. inspraak

De secretaris, De voorzitter,

drs. Sj. Vellenga mr. G.E. Oude Kotte

BEHANDELING RAAD

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

de warmtevisie Aalsmeer en de bijbehorende nota van beantwoording en wijzigingen vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 27 januari 2022.

De griffier, De voorzitter,

O. van Kolck mr. G.E. Oude Kotte